

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

**Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie pt.
„Kształcenie i szkolenie osób pracujących z młodzieżą”**

(2019/C 412/03)

RADA I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE,

UZNAJĄC, ŻE:

1. W rezolucji Rady dotyczącej Strategii Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 wzywa się państwa członkowskie i Komisję Europejską, by, między innymi, wspierały rozwijanie wysokiej jakości pracy z młodzieżą na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim, w tym szkolenie osób pracujących z młodzieżą.
2. Różnorodność i cechy szczególne charakteryzujące pracę z młodzieżą w państwach członkowskich są odzwierciedleniem historii, warunków społeczno-gospodarczych i kontekstu kulturowego państw członkowskich, a także ich krajowych, regionalnych i lokalnych priorytetów.
3. Pomimo różnic istnieje wspólna płaszczyzna porozumienia co do potrzeb w zakresie kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą, której podstawą są długotrwała europejska współpraca na rzecz młodzieży, wspólne wartości oraz znaczna liczba opracowań, deklaracji, programów, konkluzji i zaleceń dotyczących pracy z młodzieżą⁽¹⁾. Działania mające na celu, między innymi, sklasyfikowanie na szczeblu europejskim standardów zawodowych, sporządzenie zestawienia ścieżek edukacyjnych i zawodowych osób pracujących z młodzieżą, poprawę jakości pracy z młodzieżą, dostarczanie informacji na temat pracy z młodzieżą oraz wspieranie rozwoju zawodowego osób pracujących z młodzieżą poprzez programy unijne oraz portfolio Rady Europy dotyczące pracy z młodzieżą wnoszą przydatne elementy do tej wspólnej płaszczyzny.
4. Kształcenie i szkolenie osób pracujących z młodzieżą powinno być dostosowane do szczególnych potrzeb i warunków w danym państwie członkowskim. W związku z tym kształcenie i szkolenie osób pracujących z młodzieżą wymaga elastycznego, ukierunkowanego na adresata, wielopoziomowego i międzysektorowego podejścia.
5. Kształcenie i szkolenie osób pracujących z młodzieżą może być prowadzone przez, między innymi, organizacje młodzieżowe, organizacje zajmujące się pracą z młodzieżą, w ramach pracy z młodzieżą na szczeblu lokalnym lub regionalnym i przez inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego, a także przez instytucje kształcenia i szkolenia, które zapewniają opracowania dotyczące pracy z młodzieżą.
6. Ponieważ kształcenie i szkolenie osób pracujących z młodzieżą musi być dostosowane do warunków krajowych, nie zawsze możliwe jest przeniesienie odnośnych modeli i praktyk do innych państw członkowskich.

⁽¹⁾ Zob. odesłania w załączniku.

7. Ostatnio przeprowadzone badania i ankiety ⁽²⁾ wskazują na niedobory, jeśli chodzi o dobrej jakości kształcenie w dziedzinie pracy z młodzieżą, oraz niedobory szkoleń dla osób pracujących z młodzieżą w Europie. Brakuje również informacji i danych na temat potrzeb w zakresie kształcenia i szkolenia oraz na temat możliwości istniejących w różnych państwach członkowskich.
8. Wysokiej jakości, elastyczne i zorientowane na praktykę kształcenie i szkolenie osób pracujących z młodzieżą, poparte regularnymi badaniami naukowymi, stanowią zasadniczy warunek wstępny i narzędzie promowania zarówno jakości pracy z młodzieżą, jak i uznania dla tej pracy.

PODKREŚLAJĄC:

9. Potrzebę rozwijania i zapewniania dobrej jakości kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą, z wykorzystaniem różnorodności charakteryzującej pracę z młodzieżą w Europie.
10. Potrzebę dalszego badania ścieżek edukacyjnych i ścieżek uczenia się osób, które pracują z młodzieżą za wynagrodzeniem i na zasadzie wolontariatu. Brakuje wiedzy na temat tego, w jaki sposób edukacja formalna i uczenie się pozaformalne przydają się osobom pracującym z młodzieżą w faktycznym wykonywaniu pracy z młodzieżą i w jaki sposób przygotowują je do tej pracy. Istnieje również potrzeba określenia ścieżek zawodowych osób pracujących z młodzieżą i zapewnienia głębszego wglądu w to, w jaki sposób zarządzane są organizacje młodzieżowe, organizacje zajmujące się pracą z młodzieżą oraz praca z młodzieżą prowadzona na szczeblu lokalnym lub regionalnym w celu wsparcia uczenia się i szkolenia w miejscu pracy. Potrzebne są również dalsze informacje na temat tego, jak wyposażyć stowarzyszenia i sieci zrzeszające osoby pracujące z młodzieżą w zdolności do partnerskiego uczenia się, wzajemnego doradztwa i wzajemnego wsparcia, i wzmocnić je w tym zakresie.
11. Kluczową rolę badań oraz opartych na praktyce i oddolnych perspektyw i podejść do kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą.
12. Znaczenie i potencjał, jaki w dziedzinie kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą mają: partnerskie uczenie się, partnerski coaching, mentoring oraz praktyka nadzorowana i praktyka oparta na refleksji.
13. Uznawanie różnorodności kompetencji ⁽³⁾, których osoby pracujące z młodzieżą potrzebują do pracy z młodymi ludźmi w miarę, jak sytuacje życiowe młodych ludzi ewoluują.
14. Znaczenie początkowego i ciągłego kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą dla zapewnienia, by potrafili działać w obliczu pojawiających się wyzwań istotnych dla młodych ludzi – takich jak te związane z cyfryzacją, migracją, zmianą klimatu, zmieniającym się rynkiem pracy, zagrożeniami dla demokracji i praw człowieka oraz zwiększoną niepewnością – oraz na nie reagować.
15. Możliwość uznania kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą za jedno z narzędzi służących do realizacji celów europejskiej polityki młodzieżowej i strategii na rzecz pracy z młodzieżą, w szczególności strategii Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027.
16. Znaczenie tworzenia lub wzmocnienia, stosownie do przypadku, trwałych struktur i zasobów na potrzeby rozwijania kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą w Europie.

WZYWAJĄ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE I KOMISJĘ EUROPEJSKĄ, ABY W SWOICH OBSZARACH KOMPETENCJI I NA ODPOWIEDNICH SZCZEBŁACH, Z NALEŻYTYM UWZGLĘDNIENIEM ZASADY POMOCNICZOŚCI:

17. W oparciu o istniejące zestawienia – prowadziły dalsze badania dotyczące obecnych systemów kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą w Europie, aby pogłębić wiedzę na temat wpływu polityk, metod i narzędzi opracowanych na szczeblu europejskim na kształcenie i szkolenie osób pracujących z młodzieżą w państwach członkowskich. W miarę możliwości informacje należy zbierać za pośrednictwem dostępnych instrumentów, takich jak Europejskie Centrum Wiedzy o Polityce Młodzieżowej i serwis internetowy Youth Wiki.

⁽²⁾ Zob. pkt 4 w załączniku.

⁽³⁾ Tomi Kilakoski i Marko Kovacic: Sprawozdanie z Konferencji w sprawie młodzieży (Helsinki, 1–3 lipca 2019 r.), *Youth work (education) in flux: contemporary challenges in an erratic Europe*.

18. Wypracowały wspólne dla państw członkowskich rozumienie, na czym polega dobrej jakości kształcenie i szkolenie osób pracujących z młodzieżą i jakie są jego cele, wspierając opracowywanie elastycznych, opartych na praktyce i wielopoziomowych podejść do kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą, które to podejścia można dostosowywać do krajowych, regionalnych i lokalnych potrzeb i oczekiwań w każdym państwie członkowskim.
19. Stworzyły oparte na kompetencjach ramy formalnego i pozaformalnego kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą, które to ramy odzwierciedlają różnice w potrzebach w zakresie szkolenia osób pracujących z młodzieżą w oparciu o umowę o pracę / za wynagrodzeniem, osób pragnących zająć się zawodowo pracą z młodzieżą, wolontariuszy i liderów młodzieżowych i które opierają się na partnerskim uczeniu się oraz wykorzystują cyfrowe uczenie się i inne innowacyjne metody. Takie ramy nie będą nakładać żadnych wymogów formalnych na krajowe programy edukacyjne i będą w pełni respektować kompetencje krajowe.
20. Zachęcały państwa członkowskie do sporządzenia, w stosownym przypadku, zestawienia odnoszącego się do konkretnego kraju i dotyczącego kompetencji niezbędnych w pracy z młodzieżą i ich kluczowych elementów oraz do – odpowiednio – dokonywania oceny, uaktualniania lub dalszego rozwijania programów kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą, prowadzonych przez instytucje kształcenia lub szkolenia szczebla lokalnego, regionalnego lub krajowego lub przez organizacje zapewniające szkolenie w zakresie pracy z młodzieżą, w odniesieniu do zarówno uczenia się początkowego, jak i ciągłego.
21. Zachęcały państwa członkowskie, Komisję Europejską i odnośne krajowe instytucje i podmioty zajmujące się pracą z młodzieżą do wspólnej pracy z Radą Europy, organizacjami młodzieżowymi i innymi odpowiednimi organizacjami i sieciami nad dalszym rozwijaniem, na szczeblu europejskim, kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą.
22. Propagowały i ułatwiały dwustronną i wielostronną współpracę – w szczególności na poziomie interdyscyplinarnym – między administracjami publicznymi w państwach członkowskich, szkołami wyższymi, instytucjami edukacyjnymi, w tym instytucjami kształcenia zawodowego i organizacjami dysponującymi programami kształcenia i szkolenia dla osób pracujących z młodzieżą oraz tymi, którzy starają się opracować takie programy.
23. Promowały stałą współpracę między publicznymi podmiotami prowadzącymi pracę z młodzieżą a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego zaangażowanymi w kształcenie i szkolenie osób pracujących z młodzieżą z myślą o wymianie doświadczeń i dzieleniu się inspiracjami w całej Europie. W tym celu w stosownych przypadkach należy wykorzystać możliwości oferowane przez odnośne programy UE, takie jak Erasmus+.
24. Wzmacniały kształcenie i szkolenie osób pracujących z młodzieżą, badania związane z pracą młodzieżą oraz uznawanie uczenia się pozaformalnego w dziedzinie pracy z młodzieżą, przez zapewnianie możliwości w zakresie wymiany, współpracy i tworzenia sieci, skutecznie wykorzystując w tym celu możliwości oferowane przez unijne programy i fundusze, takie jak Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności, europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, „Horyzont 2020” i Kreatywna Europa.

ZWRACAJĄ SIĘ DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ, BY:

25. Rozważyła – przed końcem 2021 r. – warianty dalszego rozwijania kształcenia i szkolenia osób pracujących z młodzieżą, w tym opracowanie zalecenia Rady na ten temat.
26. Działała na rzecz zwiększenia kompetencji cyfrowych w drodze uczenia się i szkolenia pozaformalnego, z uwzględnieniem aktualizacji istniejącego Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej w celu objęcia nim pracy z młodzieżą.

ZAŁĄCZNIK

1. Dokumenty źródłowe

Przyjmując niniejsze konkluzje, Rada przywołuje w szczególności następujące dokumenty:

1. Konkluzje Rady w sprawie dostępu młodzieży do kultury (2010/C 326/02)
2. Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat pracy z młodzieżą (2010/C 327/01)
3. Konkluzje Rady w sprawie wschodniego wymiaru zaangażowania młodzieży i jej mobilności (2011/C 372/03)
4. Praca z młodymi ludźmi: wartość pracy z młodzieżą w Unii Europejskiej, Komisja Europejska (2014)
5. Konkluzje Rady w sprawie wzmocnienia pracy z młodzieżą w celu tworzenia spójnych społeczeństw (2015/C 170/02)
6. Rezolucja Rady w sprawie zachęcania młodych ludzi do politycznego zaangażowania się w demokratyczne życie Europy (2015/C 417/02)
7. Deklaracja z 2. Europejskiej Konwencji w sprawie Pracy z Młodzieżą (27–30 kwietnia 2015 r.)
8. Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie roli sektora młodzieżowego w zintegrowanym międzysektorowym podejściu do zapobiegania i zwalczania radykalizacji młodych ludzi prowadzącej do przemocy (2016/C 213/01)
9. Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie promowania nowych podejść w pracy z młodzieżą w celu odkrywania i rozwijania potencjału młodych ludzi (2016/C 467/03)
10. Konkluzje Rady w sprawie roli pracy z młodzieżą we wspieraniu rozwijania podstawowych umiejętności życiowych młodych ludzi, które ułatwiają im pomyślne wchodzenie w dorosłość, aktywne obywatelstwo i życie zawodowe (2017/C 189/06)
11. Konkluzje Rady w sprawie inteligentnej pracy z młodzieżą (2017/C 418/02)
12. Zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy dla państw członkowskich CM/Rec(2017) 4 w sprawie pracy z młodzieżą
13. Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży: Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 (2018/C 456/01)
14. Komunikat Komisji w sprawie Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej (COM(2018) 22 final)
15. Partnerstwo między Komisją Europejską a Radą Europy na rzecz młodzieży: „Mapping the educational and career paths of youth workers” (Ścieżki edukacyjne i zawodowe osób pracujących z młodzieżą – zestawienie), Część I. Sprawozdanie.

2. Definicja

Do celów niniejszych konkluzji Rady:

„osoba pracująca z młodzieżą” oznacza wykwalifikowanego pracownika, wolontariusza lub lidera młodzieżowego, który ułatwia młodym ludziom uczenie się, rozwój osobisty i społeczny oraz motywuje ich i wspiera w stawianiu się niezależnymi, aktywnymi i odpowiedzialnymi ludźmi i obywatelami. Prowadzenie pracy z młodzieżą opiera się na zasadach dobrowolnego i aktywnego uczestnictwa młodych ludzi.
